

Vermeer Trio feest voor het oor

Violist Tjeerd Top, cellist Johan van Iersel en pianist Jeroen Bal trakteren een uitverkocht Cruquius museum op solistisch samenspel van hoog niveau.

Op het programma Beethoven en Mendelssohn, toegankelijke muziek die bij veel toehoorders bekend is. Dat lijkt een formule voor makkelijk succes, maar niets is minder waar. Want hoe kun je aan de verwachtingen van je publiek voldoen en tegelijkertijd je eigen visitekaartje afgeven?

Het pianotrio nr. 1 is een mooi voorbeeld van romantisch-klassieke lyriek die Mendelssohns muziek volgens velen karakteriseert. Melodius, onstuimig, vol 'sehnsucht', soms bijna sentimenteel. Dat vraagt om uitdrukking en terughoudendheid. Het Vermeer Trio heeft dat in huis: de musici zijn volmaakt op elkaar ingespeeld, spelen spatgelijk, intoneren vlekkeloos. Die techniek combineren ze met een smaakvolle interpretatie die de compositie volkomen recht doet. Het Scherzo spelen ze virtuoos, snel en lichtvoetig, met veel energie. Het is het enige moment waarop de vleugel (een Yamaha met een wat zware, harde klank) overheerst. In het laatste deel is het trio weer helemaal in balans. Mendelssohn klinkt in deze finale voor het eerst wel degelijk romantische passie en het trio vertaalt dat in een prachtige sonore klank.

In Beethovens 'Erzhertogtrio' komen hun kwaliteiten nog beter tot hun recht. Beethoven vraagt om veel expressie en tegelijkertijd een grote beheer-

Vermeer Trio met werk van Beethoven, Mendelssohn. Tjeerd Top, viool, Johan van Iersel, cello, Jeroen Bal, piano. Gehoord 15-1 in Cruquiusmuseum, Cruquius.

sing. De plotselinge verschillen in dynamiek zijn tekenend voor zijn muziek en vragen om perfect samenspel. Dat geldt ook voor de versnellingen en vertragingen die de overgang markeren naar een nieuw thema of een nieuwe muzikale zin. Bijvoorbeeld wanneer het laatste deel, voortkomend uit het prachtig wegstervende andante cantabile waarin de musici werkelijk hun instrumenten laten zingen, met een klap aanvangt die het publiek doet opschrikken.

Het trio lijkt in dit allegro de spot te drijven met allerlei kitscherige motiefjes door ze te voorzien van virtuoze omspeelingen in de pianopartij. Het is een wat gek deel maar klinkt volkomen natuurlijk, de spelers snappen het helemaal. Ze spelen een geestige, perfecte pastiche.

Beethoven is qua structuur en muzikale inhoud interessanter dan Mendelssohn. Het drietal laat de ingenieuze complexiteit goed horen door waar nodig solistisch uit te pakken terwijl de onderlinge balans steeds zorgvuldig wordt bewaakt. Daardoor wordt het veelzijdige stuk glashelder en hoor je werkelijk wat Beethoven er allemaal in te zeggen heeft. Dat is hun geheim: ze zijn alledrie goed en samen nog beter.

YNSKE GUNNING

Haarlems Dagblad 17 januari 2011